

СУДДІВСЬКА ОСВІТА В УКРАЇНІ

**ОНИЩУК МИКОЛА,
Ректор Національної школи
суддів України, д. ю. н.,
Заслужений юрист України**

РЕФОРМУВАННЯ СУДДІВСЬКОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

- I. Утворення в системі правосуддя спеціального закладу суддівської освіти
- II. Зміна концепту суддівської освіти – перехід до принципів підготовки, що формує навички, знання та уміння
- III. Запровадження стандартизованих навчальних курсів та програм
- IV. Перехід до тренінгових форм підтримання та підвищення кваліфікації суддів
- V. Проведення спеціальної 12-місячної підготовки кандидатів на посаду судді у НШСУ

I. УТВОРЕННЯ В СИСТЕМІ ПРАВОСУДДЯ СПЕЦІАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ СУДДІВСЬКОЇ ОСВІТИ

- **НАЦІОНАЛЬНА ШКОЛА СУДДІВ УКРАЇНИ (НШСУ)** є державною установою із спеціальним статусом у системі правосуддя, яка забезпечує підготовку висококваліфікованих кадрів для системи правосуддя та здійснює науково-дослідну діяльність.
- На НШСУ не поширюється законодавство про вищу освіту.
- НШСУ є членом Міжнародної організації суддівської освіти (ІОЈТ) та Лісабонської мережі Ради Європи.

I. УТВОРЕННЯ В СИСТЕМІ ПРАВОСУДДЯ СПЕЦІАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ СУДДІВСЬКОЇ ОСВІТИ

Завданнями Національної школи суддів України є:

- здійснення спеціальної (початкової) підготовки кандидатів на посаду судді;
- підтримання та підвищення кваліфікації суддів, у тому числі обраних на адміністративні посади в судах;
- періодичне навчання суддів з метою підвищення рівня їхньої кваліфікації.

I. УТВОРЕННЯ В СИСТЕМІ ПРАВОСУДДЯ СПЕЦІАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ СУДДІВСЬКОЇ ОСВІТИ

Завданнями Національної школи суддів України є:

- проведення курсів навчання, визначених дисциплінарним органом, для підвищення кваліфікації суддів, які тимчасово відсторонені від здійснення правосуддя;
- підготовка працівників апаратів судів та підвищення рівня їхньої кваліфікації;
- науково-дослідна діяльність.

НШСУ знаходиться в місті Києві та має 5 регіональних відділень

Львівське
регіональне
відділення

Національна
школа суддів
України

Харківське
регіональне
відділення

Чернівецьке
регіональне
відділення

Одеське
регіональне
відділення

Дніпропетровське
регіональне
відділення

II. ЗМІНА КОНЦЕПТУ СУДДІВСЬКОЇ ОСВІТИ – ПЕРЕХІД ДО ПРИНЦИПІВ ПІДГОТОВКИ, ЩО ФОРМУЄ НАВИЧКИ, ЗНАННЯ ТА УМІННЯ

Національна школа суддів України керується *Концепцією національних стандартів суддівської освіти*, якою визначено, що навчання суддів має здійснюватися шляхом проведення **тренінгів** та впровадження **інтерактивних методів навчання**, спрямованих на розвиток суддівських навичок та вмій.

III. ЗАПРОВАДЖЕННЯ СТАНДАРТИЗОВАНИХ НАВЧАЛЬНИХ КУРСІВ ТА ПРОГРАМ

- Створюються та впроваджуються Стандартизовані навчальні програми для суддів із застосуванням інтерактивних методик навчання для відповідних категорій суддів;
- Запроваджено психологічну підготовку суддів та кандидатів на посаду судді, відкрито кабінет психолога;
- Створюється інформаційно-комунікативна система «Електронна школа».

III. ЗАПРОВАДЖЕННЯ СТАНДАРТИЗОВАНИХ НАВЧАЛЬНИХ КУРСІВ ТА ПРОГРАМ

- Залучення у якості викладачів досвідчених суддів, юристів-практиків, науковців, експертів.
- Здійснення підготовки викладачів-тренерів.

Щорічно до викладацької діяльності залучається близько:

- **300** суддів;
- **170** юристів-практиків, науковців та експертів.

IV. ПЕРЕХІД ДО ТРЕНІНГОВИХ ФОРМ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ СУДДІВ

Суддя зобов'язаний **не рідше одного разу на три роки** пройти навчання, час якого не може бути меншим 40 академічних годин.

Таке навчання здійснюється у формі обов'язкових тренінгів залежно від індивідуальних потреб судді:

- відповідно до необхідності вдосконалення знань, вмінь і навичок судді;
- залежно від досвіду його роботи, рівня і спеціалізації суду, де він працює.

Запроваджено дистанційну освіту для суддів та працівників апаратів судів.

**Підвищення
кваліфікації
суддів:**

- **2015 рік - 7984 судді**
- **1 півріччя 2016 року - 4735 суддів**

**Навчання
працівників
в апаратів
судів:**

- **2015 рік – 5826 осіб**
- **1 півріччі 2016 року – 3538 осіб**

V. ПРОВЕДЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ КАНДИДАТІВ НА ПОСАДУ СУДДІ У НШСУ

Завдання спеціальної підготовки кандидатів на посаду судді – допомогти їм розвинути відповідні якості й набути професійних умінь і навичок, необхідних для належного виконання обов'язків судді.

V. ПРОВЕДЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ КАНДИДАТІВ НА ПОСАДУ СУДДІ У НШСУ

Підготовка кандидатів на посаду судді:

- триває **12 місяців**;
- здійснюється за очною формою навчання;
- фінансується державою.

*У **2013** році здійснена підготовка **630** кандидатів на посаду судді.*

V. ПРОВЕДЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ КАНДИДАТІВ НА ПОСАДУ СУДДІ У НШСУ

Для кандидатів на посаду судді із числа **помічників суддів**, які більше **3 років** пропрацювали на цій посаді та виявили бажання стати суддями, строк первинної підготовки до **3 місяців**.

*Планується проведення у **2016-2017** роках підготовки **400** кандидатів на посаду судді з числа помічників суддів.*

Особливості добору кандидатів на посаду судді з числа помічників суддів визначає Вища кваліфікаційна комісія суддів України.

СТРУКТУРА ПЕРВИННОЇ ПІДГОТОВКИ

```
graph TD; A[СТРУКТУРА ПЕРВИННОЇ ПІДГОТОВКИ] --> B[Стажування – 45%, у тому числі навчальні візити – 7%]; A --> C[Теоретично-практична частина спеціальної підготовки – 40%]; B --> D[Самостійна робота – 5%]; C --> E[Контрольні заходи – 3%];
```

**Стажування – 45%,
у тому числі
навчальні візити –
7%**

**Теоретично-
практична
частина
спеціальної
підготовки – 40%**

**Самостійна
робота –
5%**

**Контрольні
заходи –
3%**

Науково-дослідна діяльність

- Науково-методичне забезпечення навчального процесу;
- Розробка навчальних курсів для суддів та працівників апарату суду;
- Здійснюється підготовка тестових матеріалів та модельних судових справ для проведення кваліфікаційного оцінювання кандидатів на посаду судді та суддів;
- Здійснюється видання журналу «Слово Національної школи суддів України».

Співпраця із проектами МТД

- Українсько-канадський проект «Освіта суддів – для економічного розвитку» у співпраці з Національним суддівським інститутом (НСІ) Канади;
- USAID «Справедливе правосуддя»;
- ОБСЄ «Гарантування дотримання прав людини при здійсненні правосуддя» за підтримки уряду Канади;
- ОБСЄ «Розробка стандартизованих програм підготовки суддів»;

Співпраця із проектами МТД

- ЄС-РЄ «Посилення імплементації європейських стандартів з прав людини в Україні»;
- Проект ЄС-РЄ «Консолідація розробки реформ у сфері юстиції в Україні»;
- ЄС-РЄ «Доступ жінок до правосуддя в Україні»;
- РЄ «Підтримка впровадженню судової реформи в Україні».

Дякую за увагу!

Більш детально про діяльність Національної школи суддів України можна дізнатись на офіційному веб-сайті: <http://www.nsj.gov.ua>